

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 390/2009,

23. aprill 2009,

millega muudetakse viisasad käsitlevaid ühiseid konsulaarjuhiseid diplomaatilistele ja konsulaaresindustele seoses biomeetria kasutuselevõtmisega ning viisataotluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise sätete lisamisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti b alapunkti ii,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Taotleja isiku usaldusväärseks kontrollimiseks ja isikumasuse tuvastamiseks on vaja töödelda biomeetrilisi andmeid viisainfosüsteemis (VIS), mis on loodud nõukogu otsusega 2004/512/EÜ, ⁽³⁾ ja sätestada õiguslik raamistik kõnealuste biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumiseks. VISi rakendamine nõuab ka viisataotluste vastuvõtmise uut korraldust.

(2) Biomeetriliste tunnuste kaasamine VISi on tähtis samm selliste uute meetodite kasutamise suunas, mis loovad

usaldusväärsema seose viisaomaniku ja tema passi vahel, et vältida valede isikuandmete kasutamist. Seepärast peaks taotleja isikliku kohaleilmumise nõue – vähemalt esimese taotlemise korral – olema üks põhinõudeid VISis registreeritud biomeetriliste tunnustega viisa väljastamiseks.

(3) Biomeetriliste tunnuste valik tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruses (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) ⁽⁴⁾.

(4) Käesolevas määruses määratletakse standardid kõnealuste biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumiseks vastavalt Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni asjaomastele eeskirjadele. Koostalitlusvõime tagamiseks ei ole vaja täiendavaid tehnilisi täpsustusi.

(5) Kõik liikmesriigi poolt viisa taotlemise käigus saadud dokumendid, andmed ja biomeetrilised tunnused loetakse 24. aprilli 1963. aasta Konsulaarsuhete Viini konventsiooni alusel konsulaardokumentideks ja neid käsitletakse vastavalt.

(6) Taotlejate registreerimise lihtsustamiseks ja liikmesriikide kulude vähendamiseks tuleb lisaks olemasolevale esindamist käsitlevale raamistikule kavandada uued korralduslikud võimalused. Esiteks tuleks viisasad käsitlevatesse ühistesse konsulaarjuhistesse diplomaatilistele ja konsulaaresindustele ⁽⁵⁾ lisada selline esindamise võimalus, mis piirdub taotluste vastuvõtmise ja biomeetriliste tunnuste registreerimisega.

⁽¹⁾ ELT C 321, 29.12.2006, lk 38.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuli 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 5. märtsi 2009. aasta ühine seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ ELT L 213, 15.6.2004, lk 5.

⁽⁴⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

⁽⁵⁾ ELT C 326, 22.12.2005, lk 1.

- (7) Kasutusele tuleks võtta muud võimalused, nagu ühisosakonnad, ühised viisataotluskeskused, aukonsulid ja koostöö välise teenuseosutajatega. Kõnealuste võimaluste jaoks tuleks kehtestada asjakohane õiguslik raamistik, milles arvestatakse eelkõige andmekaitseõuetega. Liikmesriigid peaksid vastavalt asjakohase õigusliku raamistiku kehtestatud tingimustele otsustama, millist organisatsioonilist struktuuri nad teatavas kolmandas riigis kasutavad. Kõnealuste struktuuride üksikasjaliku kirjelduse peaks avaldama komisjon.
- (8) Koostöö korraldamisel peaksid liikmesriigid tagama, et taotleja suunatakse selle liikmesriigi juurde, kes vastutab tema taotluse menetlemise eest.
- (9) On vaja ette näha sätted olukordade jaoks, kus liikmesriigid otsustavad menetluse lihtsustamise eesmärgil teha taotluste vastuvõtmisel koostööd välise teenuseosutajaga. Sellise otsuse võib võtta, kui eriliste asjaolude tõttu või diplomaatilise või konsulaaresinduse asukoha kohalikust olukorrast tulenevatel põhjustel ei ole asjaomasele liikmesriigile asjakohane teha koostööd teiste liikmesriikidega piiratud esinduse, ühisosakonna või ühise taotluskeskuse vormis. Kõnealused meetmed tuleks kehtestada vastavuses viisade väljastamise üldiste põhimõtetega, arvestades andmekaitseõudeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽¹⁾. Sellise korra kehtestamisel ja elluviimisel tuleks lisaks arvesse võtta vajadust hoida ära võimalikult soodsa viisakohtlemise otsimist.
- (10) Liikmesriigid peaksid välise teenuseosutajatega tegema koostööd õiguslike vahendite alusel, mis peaksid täpselt sätestama teenuseosutajate kohustused, sisaldama sätteid otsese ja täieliku juurdepääsu kohta nende tööruumidele, teavet taotlejate kohta, konfidentsiaalsusnõuet ning asjaolusid, tingimusi ja menetlust koostöö peatamiseks või lõpetamiseks.
- (11) Käesoleva määrusega, millega lubatakse liikmesriikidel teha taotluste vastuvõtmisel koostööd välise teenuseosutajaga ning millega taotluste esitamise osas kehtestatakse nn „ühe akna“ põhimõte, tehakse erand isikliku kohaleilmumise üldreeglist, mis on sätestatud ühiste konsulaarjuhiste III osa punktis 4. Sellega ei piirata võimalust kutsuda taotleja isiklikule vestlusele ning võtta tulevikus vastu kõnealuseid küsimusi reguleerivaid õigusakte.
- (12) Et tagada vastavus andmekaitseõuetele, konsulteeriti direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 alusel loodud töörühmaga.
- (13) Vastavalt käesolevale määrusele kohaldatakse liikmesriikide suhtes seoses isikuandmete töötlemisega direktiivi 95/46/EÜ.
- (14) Liikmesriigid peaksid säilitama kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi diplomaatilises või konsulaaresinduses.
- (15) Iga korduvtaotluse läbivaatamise lihtsustamiseks peaks olema võimalik kopeerida sõrmejälgi esimesest VISi sisestamisest 59 kuu jooksul. Kui see ajavahemik on möödunud, tuleks sõrmejäljed uuesti koguda.
- (16) Biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumise nõude tõttu ei tohiks kaubanduslikke vahendajaid, nagu reisibüroosid, esimese taotluse esitamisel enam kasutada, vaid seda tohib teha korduvtaotluste korral.
- (17) Ühiseid konsulaarjuhiseid tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (18) Kolm aastat pärast VISi käivitamist ning seejärel iga nelja aasta tagant peaks komisjon esitama käesoleva määruse rakendamist käsitleva aruande.
- (19) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt taotluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamist seoses biomeetriliste andmete sisestamisega VISi ning ühiste standardite ja koostalitlusvõimeliste biomeetriliste tunnuste ja ühenduse ühises viisapoliitikas osalevate liikmesriikide ühiste reeglite lisamisest, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (20) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei ole tema käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise sätete kohaselt Schengeni *acquis*¹, otsustab Taani vastavalt nimetatud protokolliga artiklile 5 kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse vastuvõtmist, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- (21) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽²⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (22) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽³⁾. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (23) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽⁴⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (24) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (25) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse
- 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse asjakohast punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/261/EÜ ⁽⁷⁾ artikliga 3.
- (26) Küprose puhul kujutab käesolev määrus endast õigusakti, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on sellega seotud mõnel muul viisil vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõikele 2.
- (27) Käesolev määrus kujutab endast õigusakti, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on sellega seotud mõnel muul viisil vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ühiste konsulaarjuhiste muudatused

Viisasad käsitlevaid ühiseid konsulaarjuhiseid diplomaatilistele ja konsulaaresindustele muudetakse järgmiselt.

1) II osa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1.2 alapunkti b lisatakse järgmised lõigud:

„Liikmesriik võib esindada piiratud viisil ühte või mitut liikmesriiki ka ainult taotluste vastuvõtmisel ja biomeetri-
liste tunnuste registreerimisel. Kohaldatakse punkti 1.2
alapunktide c ja e asjaomaseid sätteid. Dokumentide ja
andmete vastuvõtmine ning nende edastamine esindata-
vale liikmesriigile toimub vastavalt asjaomastele andme-
kaitsenõuetele ja turvaeeskirjadele.

Esindatav liikmesriik tagab või esindatavad liikmesriigid
tagavad, et andmed krüpteeritakse täielikult, kui esindava
liikmesriigi asutused edastavad neid esindatava liikmesriigi
asutustele elektrooniliselt või füüsiliselt elektroonilistel
andmekandjatel.

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽²⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽³⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁴⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 83, 26.3.2008, lk 3.

Kolmandates riikides, kus on keelatud krüpteerida andmeid, mida esindava liikmesriigi asutused edastavad elektrooniliselt esindatava liikmesriigi asutustele või esindatavate liikmesriikide asutustele, ei luba esindatav liikmesriik või esindatavad liikmesriigid esindaval liikmesriigil andmeid elektrooniliselt edastada.

Sellisel juhul tagab asjaomane esindatav liikmesriik või tagavad asjaomased esindatavad liikmesriigid, et esindava liikmesriigi asutused edastavad esindatava liikmesriigi asutustele või esindatavate liikmesriikide asutustele elektroonilised andmed füüsiliselt elektroonilistel andmekandjatel ja täielikult krüpteeritud kujul ning et seda teeb liikmesriigi konsulaarametnik või, kui konsulaarametniku kasutamine eeldab ebaproportsionaalsete või põhjendamatu meetmete võtmist, tehakse seda mõnel muul turvalisel ja ohutul viisil, näiteks kasutades asutatud ettevõtjaid, kellel on asjaomases kolmandas riigis tundlike dokumentide ja andmete ohutu ja turvalise transpordi kogemus.

Edastamise turvalisuse taset kohandatakse alati vastavalt andmete tundlikkusele.

Liikmesriigid või ühendus püüavad asjaomaste kolmandate riikidega jõuda kokkuleppele tühistada keeld krüpteerida andmeid, mida asjaomaste liikmesriikide asutused omavahel elektrooniliselt edastavad.”;

b) alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) kui ühtne viisa antakse välja alapunktide a ja b kohaselt, peab esindus ja piiratud esindus olema kantud ühtseid viisasid välja andvate esinduste tabelisse, mis on toodud 18. lisas.”

2) III osa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Viisataotlused

1.1. Viisataotlusankeedid – eksemplaride arv

Taotlejatel nõutakse ka ühtse viisataotlusankeedi täitmist. Ühtse viisa taotlusankeet tuleb esitada 16. lisas esitatud ühtlustatud näidisvormil.

Ankeet täidetakse vähemalt ühes eksemplaris, et seda saaks kasutada keskasutustega konsulteerimisel. Kui siseriiklik halduskord nõuab, võivad liikmesriigid nõuda taotlust mitmes eksemplaris.

1.2. Biomeetrilised tunnused

a) Liikmesriigid koguvad andmeid biomeetriliste tunnuste kohta, mille hulka kuuluvad taotleja näokujutis ja kümme sõrmejälge, kooskõlas inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonis, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud kaitsemeetmetega.

Esimese taotluse esitamiseks palutakse taotlejatel isiklikult kohale ilmuda. Taotluse esitamisel kogutakse andmed järgmiste biomeetriliste tunnuste kohta:

— foto, mis skaneeritakse või tehakse taotluse esitamise ajal, ning

— kümme sõrmejälge, mis kogutakse otsevajutusega ja registreeritakse digitaalselt.

Taotlejalt varasema taotluse menetlemise käigus kogutud sõrmejäljed kopeeritakse korduvtaotlusele, kui kõnealusel tunnusel sisestatakse esimest korda viisainfosüsteemi (VIS) vähem kui 59 kuud enne uue taotluse esitamise kuupäeva.

Kui esineb siiski põhjendatud kahtlus taotleja isikusamasuses, kogub diplomaatiline või konsulaaresindus sõrmejälgi eespool nimetatud tähtaja jooksul.

Lisaks võib taotleja esitada taotluse oma sõrmejälgede kogumiseks, kui taotluse esitamise ajal ei ole võimalik kohe kinnitada, et sõrmejäljed koguti eespool nimetatud tähtaja jooksul.

Vastavalt VIS määruse artikli 9 lõikele 5 sisestatakse VISi igale taotlusele lisatud foto. Taotleja isiklikult kohaleilmumine ei ole sel eesmärgil nõutav.

Fotole esitatavad tehnilised nõuded peavad olema kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni dokumendi 9303 1. osa kuuendas väljaandes sätestatud rahvusvaheliste standarditega.

Sõrmejäljed võetakse kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni standardite ja komisjoni 22. septembri 2006. aasta otsusega 2006/648/EÜ, millega nähakse ette viisainfosüsteemi väljatöötamisega seotud biomeetriliste tunnuste standardeid käsitlevad tehnilised kirjeldused (*).

Biomeetrilisi tunnuseid koguvad diplomaatilise või konsulaaresinduse kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad ning asutused, kes vastutavad viisade väljastamise eest piiril. Diplomaatiliste või konsulaaresinduste järelevalve all võivad andmeid biomeetriliste tunnuste kohta koguda ka aukonsuli või VII osa punktides 1.3 ja 1.4 osutatud välise teenuseosutaja kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad.

Andmeid sisestavad VISi ainult nõuetekohaste volitustega konsulaartöötajad vastavalt VIS määruse artikli 6 lõikele 1, artiklile 7 ning artikli 9 lõigetele 5 ja 6.

Liikmesriigid tagavad, et ekslike keeldumiste ja isikusamasuse eksliku tuvastamise vältimiseks kasutatakse täielikult kõiki VIS määruse artiklis 15 sätestatud otsingukriteeriume.

b) Erandid

Järgmised taotlejad on sõrmejälgede andmise nõudest vabastatud:

— alla 12 aastased lapsed;

— isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta. Kui on võimalik võtta vähem kui kümne sõrme sõrmejäljed, siis need võetakse. Kui aga sõrmejälgede võtmine on võimatu ajutiselt, tuleb taotleja sõrmejäljed võtta järgmise taotluse esitamisel. Diplomaatilistel või konsulaaresindustel ning asutustel, kes vastutavad viisade väljastamise eest piiril, on õigus küsida täiendavat selgitust, kui sõrmejälgi on ajutiselt võimatu võtta. Liikmesriigid tagavad, et juhuks, kui sõrmejälgede võtmine on raskendatud, on olemas sobivad menetlused, mis tagavad taotleja inimvääriskuse. Asjaolu, et sõrmejälgi on füüsiliselt võimatu võtta, ei mõjuta viisa andmist ega sellest keeldumist;

— riigipead või valitsusjuhid ning valitsuse liikmed ja nendega koos reisivad abikaasad

ja nende ametliku delegatsiooni liikmed, kui nad on saanud ametliku küllakutse liikmesriikide valitsustelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt;

— monarhid ja kuningliku perekonna teised kõrged liikmed, kui nad on saanud ametliku küllakutse liikmesriikide valitsustelt või rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

Kõigil nimetatud juhtudel tuleb VISi lisada kanne „ei kohaldata”.

(*) ELT L 267, 27.9.2006, lk 41.”;

b) lisatakse järgmine punkt:

„5. Töötajate käitumine

Liikmesriikide diplomaatilised või konsulaaresindused tagavad, et taotlejad võetakse viisakalt vastu.

Konsulaartöötajad austavad oma tööülesannete täitmisel täielikult inimvääriskust. Kõik võetud meetmed on proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkide suhtes.

Oma ülesannete täitmisel ei diskrimineeri konsulaartöötajad isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.”

3) VII osa punkti 1 muudetakse järgmiselt:

„1. Viisauksuste korraldamine

1.1. Viisataotluse vastuvõtmise ja menetlemise korraldamine

Taotluse vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise eest vastutab liikmesriik. Põhimõtteliselt esitatakse taotlusi liikmesriigi diplomaatilises või konsulaaresinduses.

Liikmesriigid:

— varustavad oma diplomaatilised või konsulaaresindused ning asutused, kes vastutavad viisade väljastamise eest piiril, biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumiseks nõutavate vahenditega ning varustavad nendega samuti oma aukonsulite bürood, kui neid kasutatakse biomeetriliste tunnuste kogumisel punkti 1.3 kohaselt, ja/või

- teevad kohaliku konsulaarkoostöö käigus või teiste asjakohaste kontaktide abil punkti 1.2 kohaselt ühe või mitme liikmesriigiga koostööd piiratud esinduse, ühisosakonna või ühise taotluskeskuse vormis.

Eriliste asjaolude tõttu või kohalikust olukorrast tulenevatel põhjustel, näiteks:

- kui taotlejate suur arv ei võimalda taotluste vastuvõtmist ja andmete kogumist korraldada õigeaegselt ja inimvääretes tingimustes või
- kui ühelgi teisel viisil ei ole võimalik tagada asjaomase kolmanda riigi territooriumi piisavat kaetust

ning juhul kui nimetatud koostöövormid ei ole asjaomasele liikmesriigile asjakohased, võib liikmesriik punkti 1.4 kohaselt teha viimase võimalusena koostööd välise teenuseosutajaga.

Ilma et see piiraks õigust kutsuda taotleja isiklikule vestlusele (nagu on sätestatud III osa punktis 4) ei tohi taotluse vastuvõtmise ja menetlemise korraldamine põhjustada taotlejale nõuet ilmuda taotluse esitamiseks isiklikult kohale rohkem kui ühes kohas.

1.2. Liikmesriikidevahelise koostöö vormid

- Kui valitakse ühisosakondade võimalus, menetlevad ühe või mitme liikmesriigi diplomaatiliste ja konsulaaresinduste töötajad neile teise liikmesriigi diplomaatilises ja konsulaaresinduses esitatud taotlusi (kaasa arvatud biomeetrilised tunnused), kasutades selle liikmesriigi asjakohaseid seadmeid. Asjaomased liikmesriigid lepivad kokku ühisosakonna tegutsemise kestuse ja tegevuse lõpetamise tingimused ning ka viisalõivu määra, mida saab liikmesriik, kelle diplomaatilist või konsulaaresindust kasutatakse.
- Kui asutatakse ühine viisataotluskeskus, siis paigutatakse ühte hoonesse kahe või enama liikmesriigi diplomaatiliste ja konsulaaresinduste töötajad, kes võtavad vastu neile esitatavaid taotlusi (kaasa arvatud biomeetrilised tunnused). Taotleja suunatakse selle liikmesriigi juurde, kes vastutab taotluse menetlemise eest. Liikmesriigid lepivad kokku koostöö kestuse ja lõpetamise tingimused ning kulude jagamises osalevate liikmesriikide vahel. Üks

liikmesriik vastutab lepingute eest, mis on seotud logistikaga ja diplomaatiliste suhetega vastuvõtjariigiga.

1.3. Aukonsulite kasutamine

Aukonsulitele võidakse teha ülesandeks täita mõningaid või kõiki punktis 1.5 loetletud ülesandeid. Võetakse piisavad meetmed turvalisuse ja andmekaitse tagamiseks.

Juhul kui aukonsul ei ole liikmesriigi riigiteenistuja, peab nende ülesannete täitmine olema kooskõlas 19. lisas sätestatud nõuetega, välja arvatud kõnealuse lisa punkti C alapunkti c sätted.

Juhul kui aukonsul on liikmesriigi riigiteenistuja, tagab asjaomane liikmesriik, et kohaldatakse nõudeid, mis on samaväärsed nõuetega, mida kohaldataks juhul, kui ülesandeid täidaks liikmesriigi diplomaatiline või konsulaaresindus.

1.4. Koostöö välise teenuseosutajatega

Liikmesriigid püüavad koos ühe või mitme liikmesriigiga teha koostööd välise teenuseosutajaga, ilma et sellega piirataks riigihanke- ja konkurentsieskirju.

Koostöö välise teenuseosutajaga põhineb õigusaktidel, mis on kooskõlas 19. lisas sätestatud nõuetega.

Liikmesriigid vahetavad kohaliku konsulaarkoostöö raames teavet välise teenuseosutajate valiku ning nende asjaomaste õigusaktide tingimuste kehtestamise kohta.

1.5. Välise teenuseosutajatega tehtava koostöö liigid

Välisele teenuseosutajale võidakse usaldada ühe või mitme järgmise ülesande täitmine:

- viisanõuete kohta üldise teabe andmine ja taotlusvormide jagamine;
- kontrollnimekirja alusel taotlejale teabe andmine nõutavate täiendavate dokumentide kohta;
- andmete ja taotluste kogumine (sealhulgas biomeetriliste tunnuste kogumine) ning taotluste edastamine diplomaatilisele või konsulaaresindusele;

- d) lõivu kogumine;
- e) diplomaatilise või konsulaaresinduse või välise teenuseosutaja juurde isikliku kohaleilmumise kohtumiste korraldamine;
- f) reisidokumentide (sealhulgas vajadusel ka keeldumisteadete) aratoomine diplomaatilisest või konsulaaresindusest ning nende tagastamine taotlejale.

1.6. Liikmesriikide kohustused

Valides väliseid teenuseosutajaid, kontrollib asjaomane liikmesriik või kontrollivad asjaomased liikmesriigid äriühingu maksevõimet ja usaldusvärsust (kaasa arvatud vajalikke litsentse, kannet äriregistris, äriühingu põhikirja, lepinguid pankadega) ja teevad kindlaks, et puudub huvide konflikt.

Asjaomane liikmesriik tagab või asjaomased liikmesriigid tagavad, et valitud väline teenuseosutaja vastab tingimustele, mis on tema suhtes kehtestatud punktis 1.4 osutatud õigusaktiga.

Asjaomane liikmesriik vastutab või asjaomased liikmesriigid vastutavad andmekaitse eeskirjade kohaldamise eest andmete töötlemisel ning nende üle teostatakse järelevalvet vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) (*) artiklile 28.

Välise teenuseosutajaga tehtav koostöö ei piira ega välista asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õigusaktidest tulenevat vastutust taotlejate isikuandmete ja viisataotluste menetlemisega seotud kohustuste rikkumise eest. Käesolev säte ei piira mis tahes meetet, mida võidakse võtta välise teenuseosutaja suhtes vastavalt asjaomase kolmanda või asjaomaste liikmesriikide õigusaktidele.

Asjaomane liikmesriik tagab või asjaomased liikmesriigid tagavad, et andmed krüpteeritakse täielikult, kui väline teenuseosutaja edastab neid asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutustele elektrooniliselt või füüsiliselt elektroonilistel andmekandjatel.

Kolmandates riikides, kus on keelatud krüpteerida andmeid, mida väline teenuseosutaja edastab elektrooniliselt asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesrii-

kide asutustele, ei luba asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid välisel teenuseosutajal andmeid elektrooniliselt edastada.

Sellisel juhul tagab asjaomane liikmesriik või tagavad asjaomased liikmesriigid, et väline teenuseosutaja edastab asjaomase liikmesriigi asutustele või asjaomaste liikmesriikide asutustele elektroonilised andmed füüsiliselt elektroonilistel andmekandjatel ja täielikult krüpteeritud kujul ning et seda teeb liikmesriigi konsulaarametnik või, kui konsulaarametniku kasutamine eeldab ebaproportsionaalsete või põhjendamatu meetmete võtmist, tehakse seda mõnel muul turvalisel ja ohutul viisil, näiteks kasutades asutatud ettevõtjaid, kellel on asjaomases kolmandas riigis tundlike dokumentide ja andmete ohutu ja turvalise transpordi kogemus.

Edastamise turvalisuse taset kohandatakse alati vastavalt andmete tundlikkusele.

Liikmesriigid või ühendus püüavad asjaomaste kolmandate riikidega jõuda kokkuleppele tühistada keeld krüpteerida andmeid, mida väline teenuseosutaja elektrooniliselt edastab asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutustele.

Asjaomane liikmesriik pakub või asjaomased liikmesriigid pakuvad välisele teenuseosutajale koolitust, mille käigus antakse taotlejatele asjaomaste teenuste pakku- miseks vajalikke oskusi ja piisavat teavet.

Asjaomane liikmesriik võimaldab või asjaomased liikmesriigid võimaldavad kahtluse korral diplomaatilises või konsulaaresinduses sõrmejälgede kontrollimist, kui sõrmejälgi on võtnud väline teenuseosutaja.

Üksnes diplomaatilisel või konsulaaresindusel on volitused vaadata läbi taotlusi, vajadusel viia läbi intervjuud ja menetlust ning trükkida ja kinnitada viisakleebiseid.

Välisele teenuseosutajale ei anta ühelgi tingimusel juurdepääsu VISile. Juurdepääs VISile on ainult diplomaatliste või konsulaaresinduste nõuetekohaste volitustega töötajatel.

Asjaomane liikmesriik jälgib või asjaomased liikmesriigid jälgivad tähelepanelikult punktis 1.4. osutatud õigusakti täitmist, mis hõlmab:

- a) välise teenuseosutaja poolt taotlejatele üldise teabe andmist viisanõuete kohta ja taotlusvormide jagamist;
- b) kõiki tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid kaitsmaks isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaaresindusele või asjaomaste liikmesriikide diplomaatilistele või konsulaaresindustele, ning isikuandmete mis tahes muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;
- c) biomeetriliste tunnuste kogumist ja edastamist;
- d) meetmeid andmekaitse eeskirjade kohaldamise tagamiseks.

Sel eesmärgil viib asjaomase liikmesriigi diplomaatiline või konsulaaresindus või viivad asjaomaste liikmesriikide diplomaatilised või konsulaaresindused korrapäraselt läbi etteteatamata kontrollid välise teenuseosutaja ruumides.

1.7. Teenustasu

Välised teenuseosutajad võivad lisaks 12. lisa sätestatud lõivule nõuda teenuse osutamise eest teenustasu. Teenustasu on proportsionaalne kuludega, mida väline teenuseosutaja on kandnud ühe või mitme punktis 1.5 osutatud ülesande täitmisel.

Kõnealust teenustasu täpsustakse punktis 1.4 osutatud õigusaktiga.

Liikmesriigid tagavad kohaliku konsulaarkoostöö raames, et taotlejalt teenuse osutamise eest nõutav teenustasu kajastab õiglaselt välise teenuseosutaja poolt osutatud teenuseid ning on kohandatud kohalikele asjaoludele. Lisaks püüavad liikmesriigid kohaldatavat teenustasu ühtlustada.

Teenustasu ei ületa poolt 12. lisa sätestatud viisilõivu summast, olenemata sellest, kas 12. lisa kohaselt on tehtud vabastusi viisilõivu maksimisest.

Asjaomane liikmesriik säilitab või asjaomased liikmesriigid säilitavad kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi diplomaatilistes või konsulaaresindustes.

1.8. Teatamine

Täpset teavet kohtumise kokkuleppimise ja taotluse esitamise vahendite kohta edastavad avalikkusele liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused.

1.9. Teenuse pidev osutamine

Liikmesriigid tagavad teenuse osutamise täieliku jätkumise teiste liikmesriikide või ükskõik millise välise teenuseosutajaga tehtava koostöö lõppemise korral.

1.10. Otsus ja avaldamine

Liikmesriik teavitab komisjoni sellest, kuidas ta kavatses konsulaaresindustes taotlusi vastu võtta ja menetleda. Komisjon tagab teabe asjakohase avaldamise.

Liikmesriigid esitavad komisjonile punktis 1.4 osutatud õigusakti koopia.

(*) EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31."

4) VIII osa punkti 5.2 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„5.2. Liikmesriikide diplomaatiliste ja konsulaaresinduste koostöö kaubanduslike vahendajatega”;

b) pealkirja ja punkti 5.2 alapunkti a vahele lisatakse järgmine lause:

„Korduvate taotluste korral III osa punkti 1.2 tähenduses võivad liikmesriigid lubada oma diplomaatilistel või konsulaaresindustel teha koostööd kaubanduslike vahendajatega (st haldusteenuste osutajate ja transpordiasutuste või reisibüroodega, näiteks reisikorraldajate ja jaemüüjatega).”

5) Lisatakse järgmine lisa:

„19. LISA

Välise teenuseosutajatega koostöö tegemise korral õigusaktis kehtestavate miinimumnõuete loend

A. Väline teenuseosutaja oma ülesannete täitmisel seoses andmekaitsega:

a) väldib igal ajal andmete loata lugemist, kopeerimist, muutmist või kustutamist, eelkõige nende edastamise ajal pädeva liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaar-esindusele või vastutavate liikmesriikide diplomaatiliste või konsulaar-esindustele;

b) edastab andmed asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide juhiste kohaselt:

— elektrooniliselt, krüpteeritud kujul või

— füüsiliselt, turvalisel viisil;

c) edastab andmed võimalikult kiiresti:

— füüsiliselt edastatavate andmete puhul vähemalt kord nädalas;

— elektrooniliselt krüpteeritud kujul edastatavate andmete puhul hiljemalt nende kogumise päeva lõpus;

d) kustutab andmed kohe peale nende edastamist ja tagab, et ainsateks andmeteks, mida võidakse kohtumiste kokkuleppimise eesmärgil säilitada, on taotleja nimi ja kontaktandmed ning vajaduse korral ka passi number, mida säilitatakse kuni pass on taotlejale tagastatud;

e) tagab kõik tehnilised ja korralduslikud turvameetmed kaitsmaks isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaar-esindusele või asjaomaste liikmesriikide diplomaatilistele või konsulaar-esindustele, ning isikuandmete mis tahes muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;

f) töötleb asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide nimel andmeid üksnes taotlejate isikuandmete töötlemiseks ette nähtud eesmärkidel;

g) kohaldab andmekaitsestandardeid, mis on vähemalt samaväärsed direktiivis 95/46/EÜ sätestatutega;

h) edastab taotlejatele teavet, mida nõutakse VIS määruse artikli 37 alusel.

B. Väline teenuseosutaja oma ülesannete täitmisel seoses töötajate käitumisega:

a) tagab, et töötajad on saanud nõuetekohase koolituse;

b) tagab, et ametiülesannete täitmisel tema töötajad:

— võtavad taotlejaid viisakalt vastu;

— austavad taotleja inimväärikust ja puutumatus;

— ei diskrimineeri isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning

— järgivad konfidentsiaalsusnõudeid, mida kohaldatakse ka pärast töötajate ametist lahkumist või pärast õigusakti peatamist või lõpetamist;

c) teostab pidevalt ettevõtte töötajate isikukontrolli;

d) tagab, et töötajaid ei ole kriminaalkorras karistatud ning et neil on nõutav pädevus.

C. Väline teenuseosutaja seoses oma tegevuse läbiviimise kontrollimisega:

a) võimaldab asjaomase liikmesriigi töötajatele kogu aeg etteatamiseta juurdepääsu oma ruumidele, eelkõige kontrollimise eesmärgil;

b) tagab kontrollimise eesmärgil kaugjuurdepääsu võimaluse enda kasutatavale kohtumiste kokkuleppimise süsteemile;

c) tagab asjakohaste kontrollimeetodite kasutamise (nt kontrolltaotlejad; veebikaamera);

d) tagab juurdepääsu tõenditele, mis kinnitavad andmekaitsemeetmete järgmist, sealhulgas aruandluskohustus, välised auditid, korrapärased kohapealsed kontrollid;

e) teavitab viivitamata asjaomast liikmesriiki või asjaomaseid liikmesriike mis tahes turvanõuete rikkumisest või taotlejate kaebustest, mis on seotud andmete väärarvitamise või loata juurdepääsuga, ning teeb lahenduse leidmiseks koostööd asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikidega ning annab kiiresti selgitava vastuse kaebuse esitanud taotlejatele.

D. Väline teenuseosutaja seoses üldnõuetega:

- a) menetleb taotlusi pädeva liikmesriigi või vastutavate liikmesriikide juhiste kohaselt;
- b) võtab asjakohaseid korrupsioonivastaseid meetmeid (nt töötajate töötasu käsitlevad sätted; koostöö tegemine töötajate valimisel; reegel, mille kohaselt menetlevad toimikut kaks töötajat; rotatsiooni põhimõte);
- c) austab täielikult õigusakti sätteid, mis hõlmavad ka peatamis- või lõpetamisklauslit, mida kohaldatakse eelkõige kehtestatud eeskirjade rikkumise korral, ning läbivaatamisklauslit, mille eesmärk on tagada, et õigusaktis kajastuksid parimad tavad.”

Artikkel 2

Aruandlus

Kolm aastat pärast VISi käivitamist ning seejärel iga nelja aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta, milles käsitletakse biomeetriliste tunnuste kogumist ja kasutamist, Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni valitud standardi sobivust, andmekaitse eeskirjade järgimist, väliste teenuseosutajatega

(eelkõige biomeetriliste andmete kogumise alal) tehtava koostööga seotud kogemusi, sõrmejälgede võtmise 59 kuu reegli rakendamist ning taotluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamist. VIS määruse artikli 17 lõigete 12, 13 ja 14 ning artikli 50 lõike 4 kohaselt sisaldab aruanne samuti juhtumeid, kui sõrmejälgi ei saanud faktiliselt esitada või kui nende esitamine ei olnud õiguslikel põhjustel nõutav, ning selliste juhtumite osakaalu võrreldes juhtumite arvuga, mil sõrmejäljed võeti. Aruanne sisaldab teavet juhtumite kohta, mil isikule, kes ei saanud sõrmejälgi faktiliselt esitada, keelduti viisat andmast. Vajaduse korral lisatakse aruandele asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

Esimeses aruandes käsitletakse samuti küsimust, kas alla 12 aastastelt lastelt isikusamasuse tuvastamiseks ja isiku kontrollimiseks sõrmejälgede võtmise usaldusväärsus on piisav ning eelkõige seda, kuidas sõrmejäljed vanusega muutuvad, tuginedes seejuures komisjoni uuringu tulemustele.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 23. aprill 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
P. NEČAS